

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointikertomuksen 2023-2025 liite: Lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla

NAKOVA

Pohjois-Pohjanmaan toimintamalli
naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja
lähisuhdeväkivaltaa vastaan

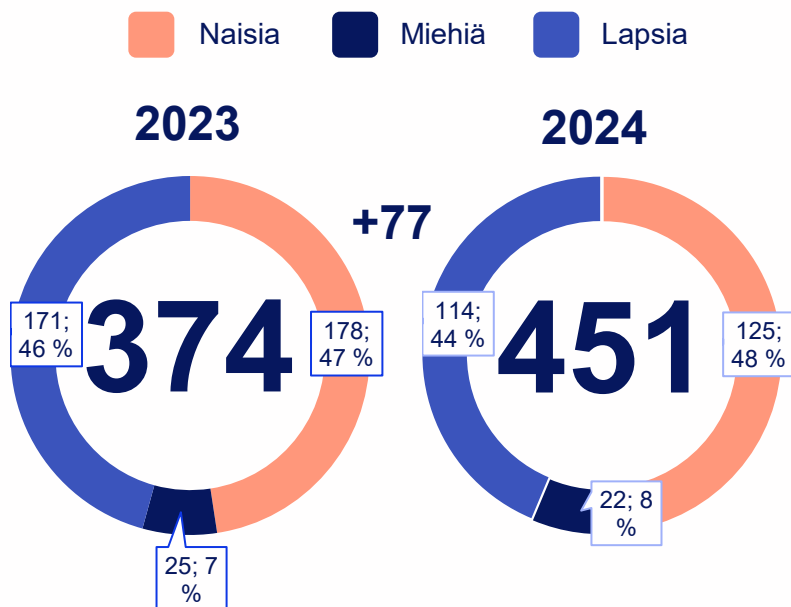
Euroopan unionin
osarahoittama

Johdanto

Teematietopaketti kokoaa tietoa lähisuhdeväkivallasta ilmiönä ja jaottelee tietoa seuraavasti: lapset ja nuoret, nuoret aikuiset ja työikäiset, ikäihmiset sekä ihmisryhmät jotka eivät tule riittävästi kuulluksi. Jokaisesta kohderyhmästä on nostettu esiin kolme keskeistä ilmiötä lähisuhdeväkivaltaan liittyen, näitä ovat olleet pohtimassa Pohjois-Pohjanmaan lähisuhdeväkivallan ehkäisyn asiantuntijatiimi sekä ehkäisevän mielenterveys-, päihde- ja väkivaltatyön yhteistyöryhmä.

Teematietopaketin alussa on kaikkia koskevia tietoja alueen Oulun poliisilaitokselta, alueen ensi- ja turvakodeilta, rikosuhripäivystykseltä sekä MIELI Kriisikeskus Oulun toiminnasta.

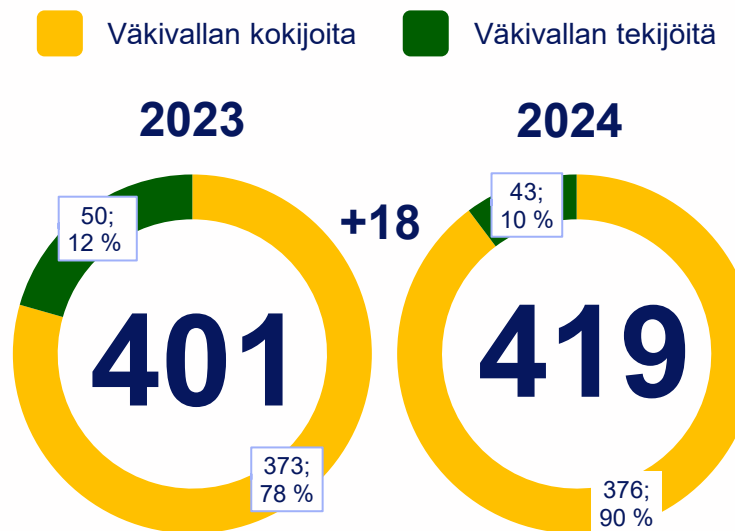
Lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla

Turvakodin asiakasmäärät

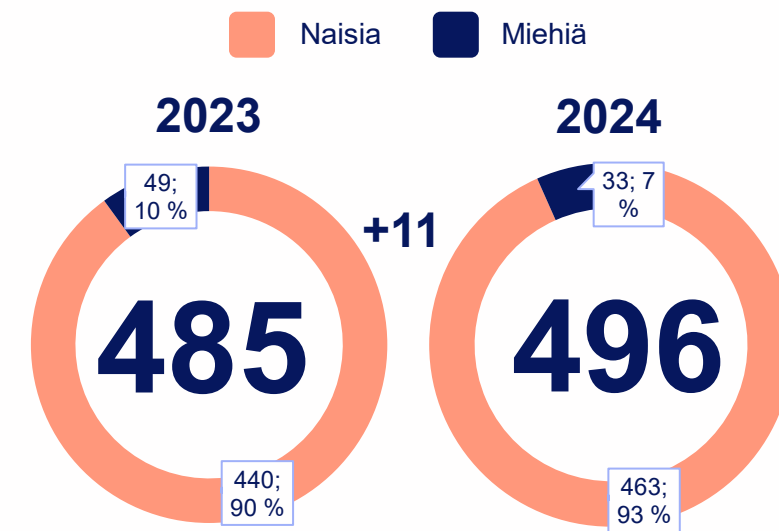
Vuonna 2024 jälkeen turvakotiin on joutunut 77 ihmistä enemmän kuin vuonna 2023. Suurin osa asiakkaista on naisia ja lapsia.

Vuonna 2024 Turvakodeilta jouduttiin ohjaamaan 122 ihmistä muualle, koska turvakodilla oli täyttä. Vastaava luku vuonna 2023 oli 39.

Oulun ja Raahen ensi- ja turvakodin avokriisityön asiakasmäärät

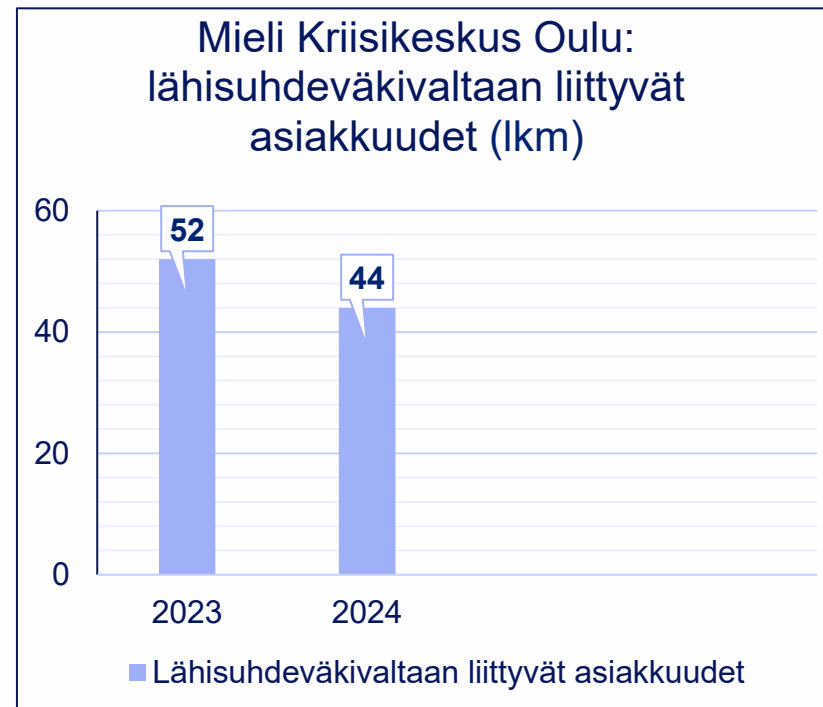
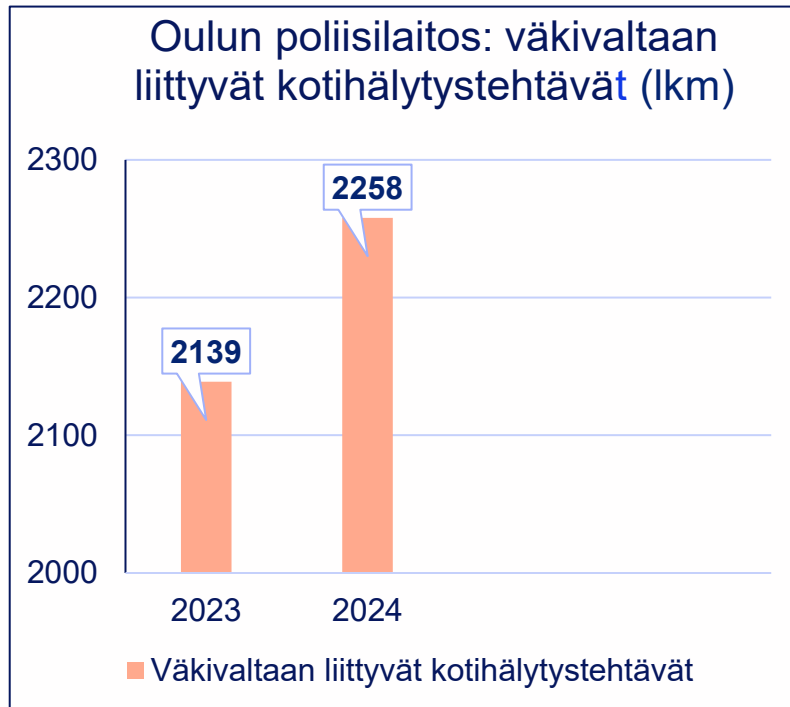
Asiakkaista suurin osa on väkivallan kokijoita. Asiakasmäärissä on tapahtunut jonkin verran kasvua.

Rikosuhripäivystyksen lähisuhdeväkivaltaan liittyvät asiakkuudet

Rikosuhripäivystykseen lähisuhdeväkivaltaan liittyvistä syistä tulleiden määrä on kasvanut hieman. Merkittävä osa, hieman yli 90 % on naisia. Joukossa on myös alaikäisiä asiakkaita, joiden kohdalla näkyy seurusteluväkivaltaa.

Pohjois-Pohjanmaan toimijoiden tunnuslukuja

Oulun poliisilaitoksen alueella väkivaltaan liittyviä kotihälytyksiä oli vuonna 2024 2258 kappaletta, 119 enemmän kuin vuonna 2023.

Mieli Kriisikeskus Oulussa lähisuhdeväkivaltaan liittyviä asiakkuuksia oli vuonna 2024 44 kappaletta, 8 vähemmän kuin vuonna 2023.

Lapset ja nuoret: Kolme tärkeintä ilmiötä

Digitaalinen väkivalta ja sosiaalinen media

Digitaalinen ympäristö ja sosiaalinen media näyttäytyy niin väkivallan välineenä, kuin taustasyynä arvojen koventumisessa lähisuhdeväkivallan ehkäisyn asiantuntijatiimin käytännön työssä. Joka neljäs 16-74 –vuotias suomalainen on kokenut digitaalista väkivaltaa tai häirintää ja joka toinen on todistanut sitä. Se on usein parisuhdeväkivallan muoto. (Tilastokeskus 2023)

Ylisukupolvisuus

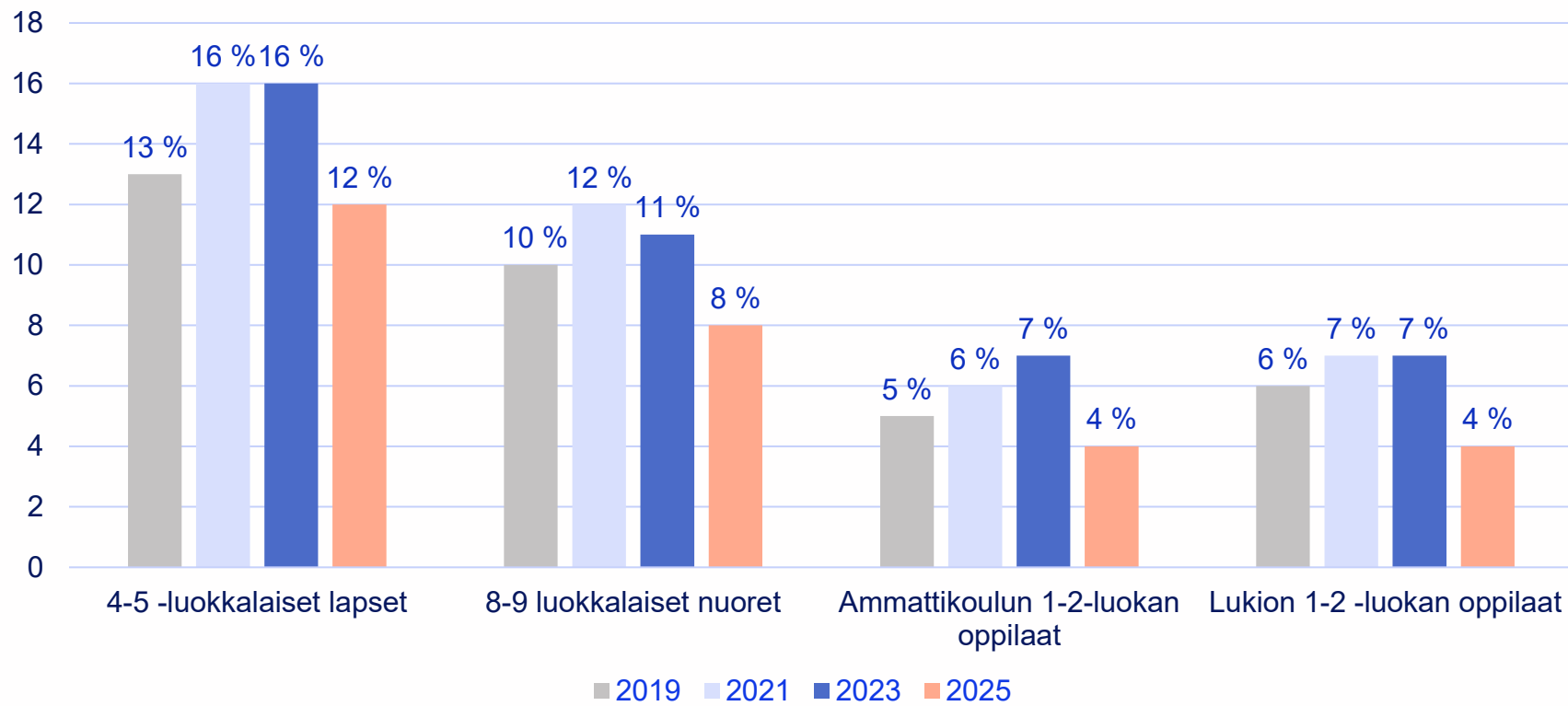
Useissa tutkimuksissa on todettu lapsuudessa koetun väkivallan kasvattavan todennäköisyyttä kokea väkivaltaa kumppanin taholta aikuisena. Lapsuudessaan vanhemman tekemää väkivaltaa kokeneista naisista 66 prosenttia ja miehistä 58 prosenttia on myöhemmin elämässään kokenut parisuhdeväkivaltaa, kun taas lapsuudessa väkivaltaa kokemattomista naisista 41 prosenttia ja miehistä 35 prosenttia oli kokenut parisuhdeväkivaltaa (Tilastokeskus 2023). Lapsuuden ajan haitalliset kokemukset, joista vanhempien käyttämä väkivalta on yksi muoto, lisäävät lasten todennäköisyyttä käyttää väkivaltaa nuoruudessa (Laajasalo ym. 2025).

Seurusteluväkivalta

Seurusteluväkivaltaa näyttäytyy toimijoiden työssä mm. poliisille ja rikosuhripäivystykseen tulevissa tapauksissa aiempaa enemmän. Valtakunnallisissa tutkimuksissa on havaittu erityisesti nuorten tyttöjen kokeman seurusteluväkivallan olevan huolestuttavan yleistä. Tilastokeskuksen vuoden 2023 tutkimuksessa, tutkimukseen osallistuneista 16-17 –vuotiaista tytöistä, joilla oli seurustelukokemusta, miltein puolet 47 % oli kohdannut fyysistä tai seksuaalista väkivaltaa kumppanin taholta. (Tilastokeskus 2023)

Lasten ja nuorten kohtaama fyysinen lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla

Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023 ja 2025: kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana %

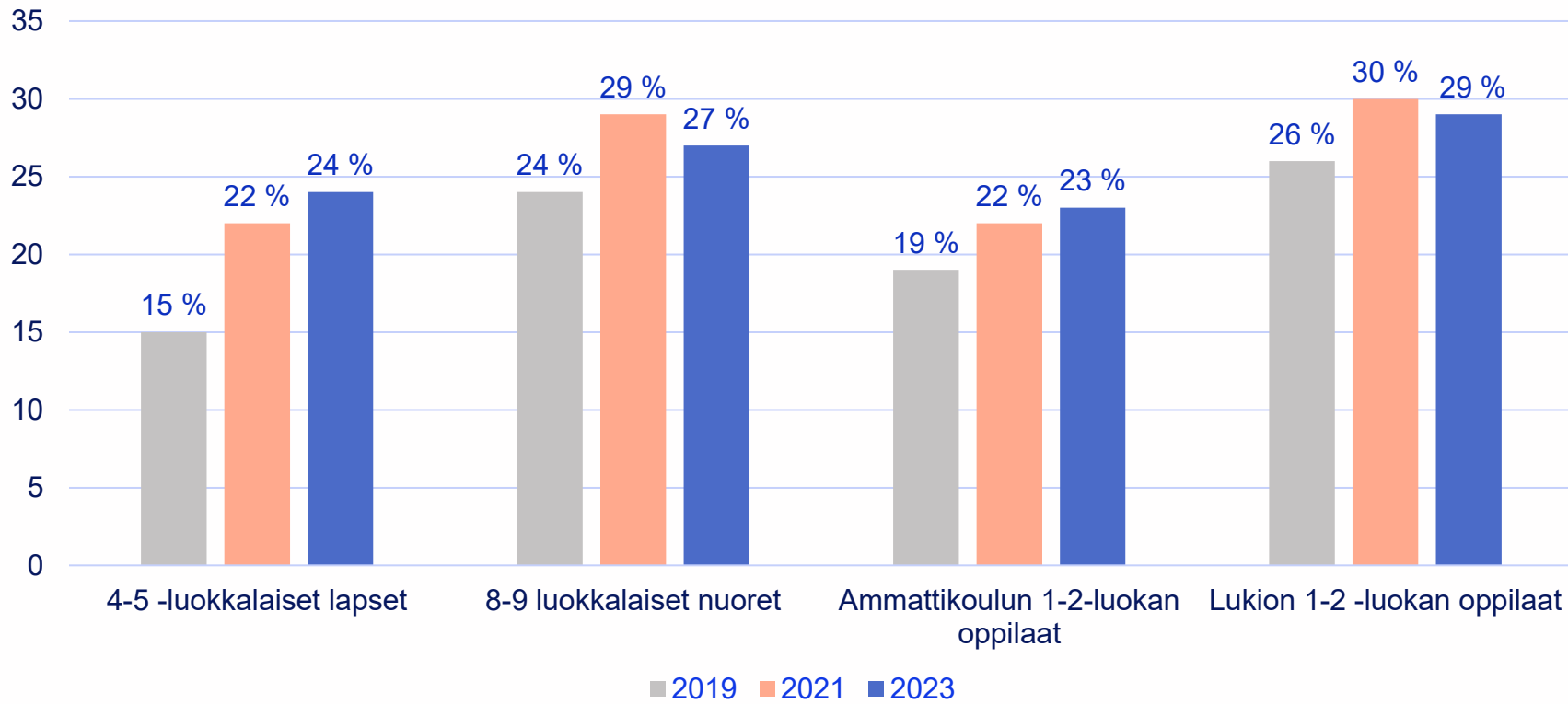

Vuoden 2019 jälkeen vanhempien taholta koettu fyysinen väkivalta lähti selvään nousuun. Vuoden 2025 tuloksissa on tapahtunut kuitenkin selkeä lasku, alemmalle tasolle kuin vuonna 2019. Sukupuolten välillä on eroja, 4-5 –luokan lapsista fyysistä väkivaltaa kokevat eniten pojat. Muissa ikäryhmissä työt kokevat enemmän fyysistä väkivaltaa.

Muutos on erittäin positiivinen. Vaikuttavia tekijöitä muutokselle voi olla useita. Vuosien 2021 ja 2023 kouluterveyskyselyiden tulokset antavat tuloksia vuosilta 2020-2022. Koronapandemialla on voinut olla vaikutusta vuosien 2021 ja 2023 tuloksiin, tästä on viitteitä kansainvälisissä ja kansallisissa tutkimuksissa.

Lasten ja nuorten kohtaama henkinen lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla

Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023: kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana %

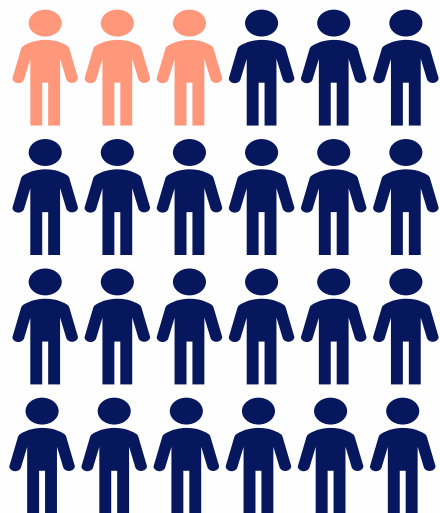

Sukupuolten välillä on eroja henkisen väkivallan kokemusten suhteen. Kaikissa ikäryhmissä tytöt kokevat enemmän henkistä väkivaltaa. Ero kasvaa erityisen suureksi 8.-9. luokan tuloksista eteenpäin.

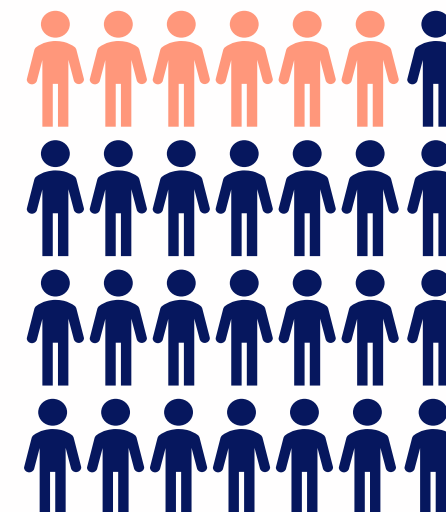
Henkisen väkivallan osalta ei ole saatu tuloksia vuoden 2025 kouluterveyskyselyiden raportista.

Henkisen väkivallan osalta näkyy myös selvää kasvua vuoden 2019 jälkeen. Vuoden 2025 tulosten puuttuessa ei mahdollista nähdä, onko tapahtunut samanlainen lasku kuin fyysisen väkivallan osalta.

Lapsiin kohdistuva lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla

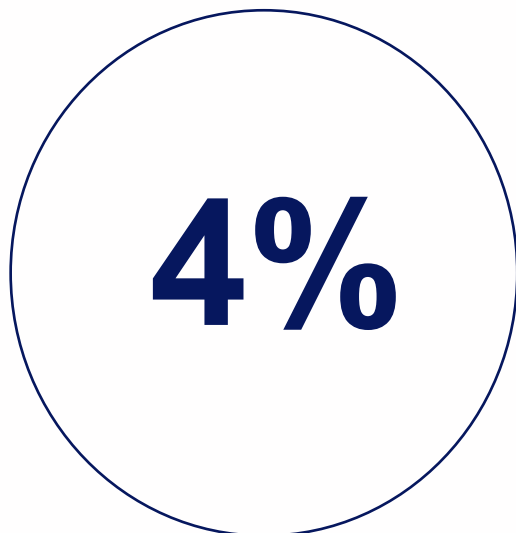

Fyysistä väkivaltaa huolta pitävien taholta on kokenut **12 % 4–5-luokkalaisista lapsista.**
(Kouluterveyskysely 2025)

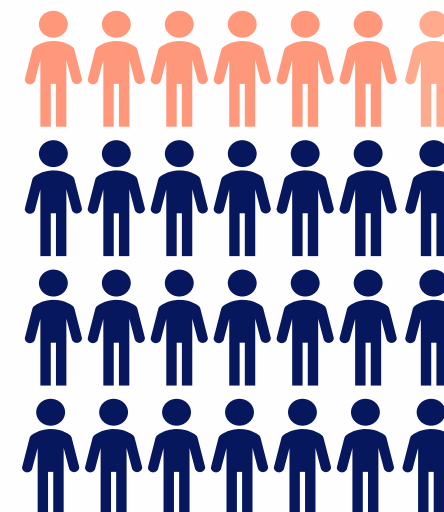

Henkistä väkivaltaa huolta pitävien taholta on kokenut **20,5 % 4–5-luokkalaisista lapsista.**
(Keskiarvot vuosien 2019, 2021 ja 2023 kouluterveyskyselyistä.)

Nuoriin kohdistuva lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla

Fyysistä väkivaltaa huolta pitävien taholta on kokenut **4 % toisen asteen 1-2 -luokkalaisista**.
(Kouluterveyskysely 2025)

Henkistä väkivaltaa huolta pitävien taholta on kokenut **26,2 % toisen asteen 1-2 -luokkalaisista**. (Kouluterveyskysely 2023)

Nuoret aikuiset ja työikäiset: Kolme tärkeintä ilmiötä

Digitaalinen väkivalta ja sosiaalinen media

Digitaalinen ympäristö ja sosiaalinen media näyttäytyy niin väkivallan välineenä, kuin taustasyynä arvojen koventumisessa lähisuhdeväkivallan ehkäisyn asiantuntijatiimin käytännön työssä. Joka neljäs 16-74 –vuotias suomalainen on kokenut digitaalista väkivaltaa tai häirintää ja joka toinen on todistanut sitä. Se on usein parisuhdeväkivallan muoto. (Tilastokeskus 2023)

Lähisuhdeväkivalta on edelleen sukupuolittunutta

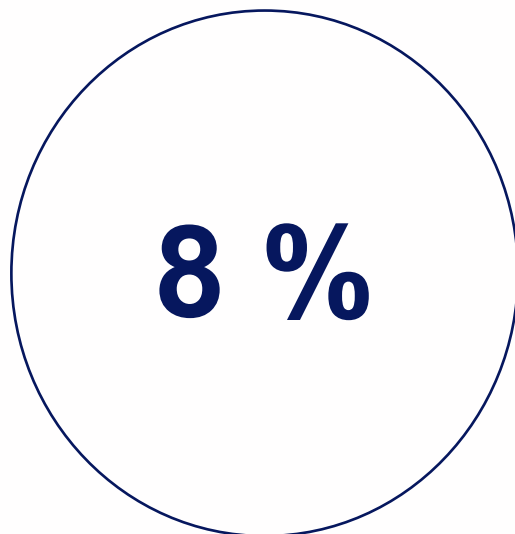
Lähisuhdeväkivalta on edelleen sukupuolittunutta, myös Pohjois-Pohjanmaalla naiset kokevat miehiä enemmän lähisuhdeväkivaltaa. Tilastokeskuksen tutkimus sukupuolistuneesta väkivallasta osoittaa, että mitä vakavammasta ja toistuvammasta väkivallasta on kyse, sitä yleisempiä väkivaltakokemukset ovat naisilla. Naisista neljännes oli kokenut kumppanin taholta fyysistä ja henkistä väkivaltaa. Miehistä vastavia kokemuksia oli reilulla kymmenesosalla. Miehet kertovat väkivallasta naisia harvemmin. On tärkeää tunnistaa naisten merkittävä osuus lähisuhdeväkivallan kokijoina. Samalla on tärkeää tunnistaa myös miehet väkivallan kokijoina, lisätä tietoisuutta ja kannustaa hakemaan apua.

Entisten puolisojen välinen väkivalta, väkivalta huoltoriitojen yhteydessä sekä vaino

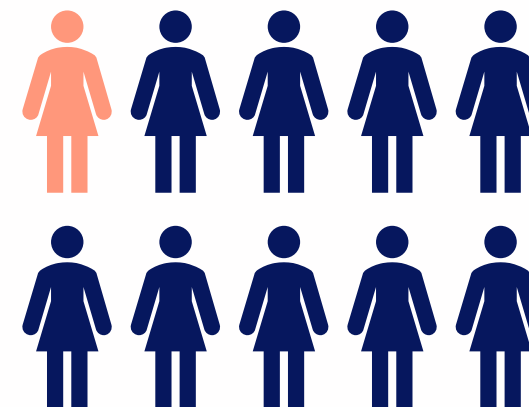
Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn asiantuntijatiimi tunnistaa haasteena entisten puolisojen välisen väkivallan ja väkivallan huoltoriitojen yhteydessä, joihin voi liittyä myös vainoa. Tilastokeskuksen tutkimuksen mukaan vainoa oli kokenut 7,8% naisista ja 3,1% miehistä. Valtaosassa tapauksista (93%) oli kyseessä entisten kumppaneiden tekemä vaino.

Aikuisten kokema lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla

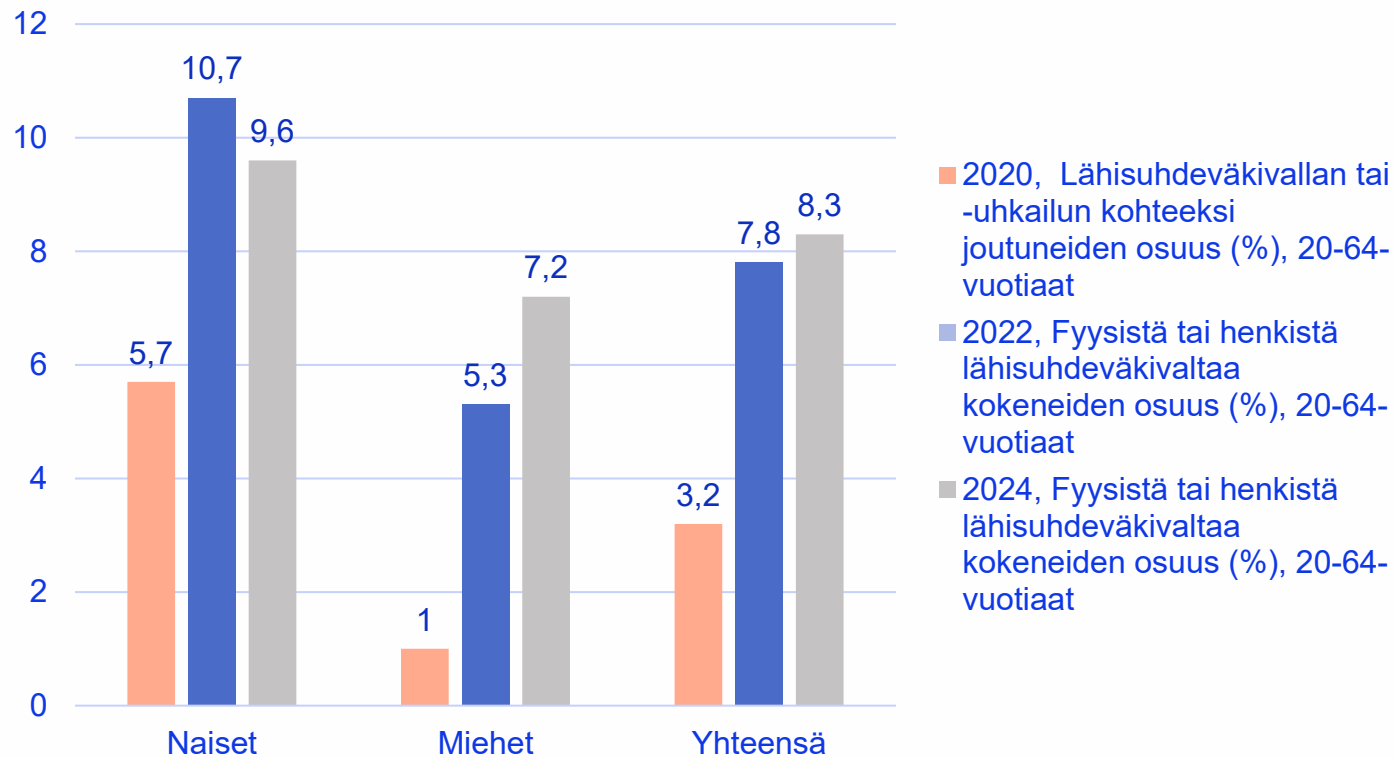
Aikuisten välistä lähisuhdeväkivaltaa koki
vuonna 2024
8 % väestöstä.
(Terve Suomi -tutkimus 2025)

Aikuisista **20–64-vuotiaista naisista**
10 % on kokenut lähisuhde-
väkivaltaa vuonna 2024.
(Terve Suomi -tutkimus 2025)

Aikuisiin kohdistuva lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla

Aikuisten kokema lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla
(Terve Suomi –tutkimus 2020, 2022 ja 2024)

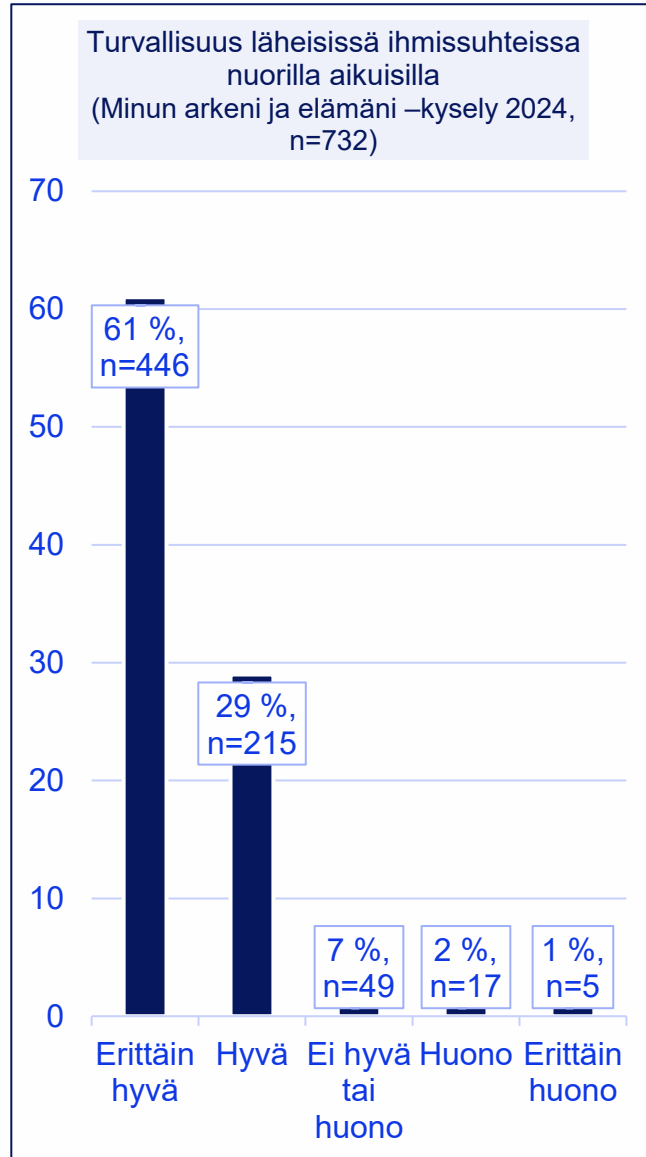
- Aikuisten välinen lähisuhdeväkivalta näyttää lisääntyneen
 - Terve Suomi –tutkimuksen käyttämät tutkimuskysymykset ovat kuitenkin muuttuneet vuoden 2020 ja 2022 välillä, joten suoraan vertailtavuutta niiden tutkimustulosten välillä ei ole. Vuoden 2022 ja 2024 tulosten osalta tulokset ovat vertailtavia
- Naiset kokevat enemmän lähisuhdeväkivaltaa kuin miehet
- Miesten kokema lähisuhdeväkivalta on yleistynyt

Nuori aikuinen: Turvallisuus läheisissä ihmissuhteissa

Analyysin tekijät:

- Iida-Maria Bimberg, projektipäällikkö, Pohde

Analyysi Minun arkeni ja elämäni –kyselyn avoimista vastauksista:

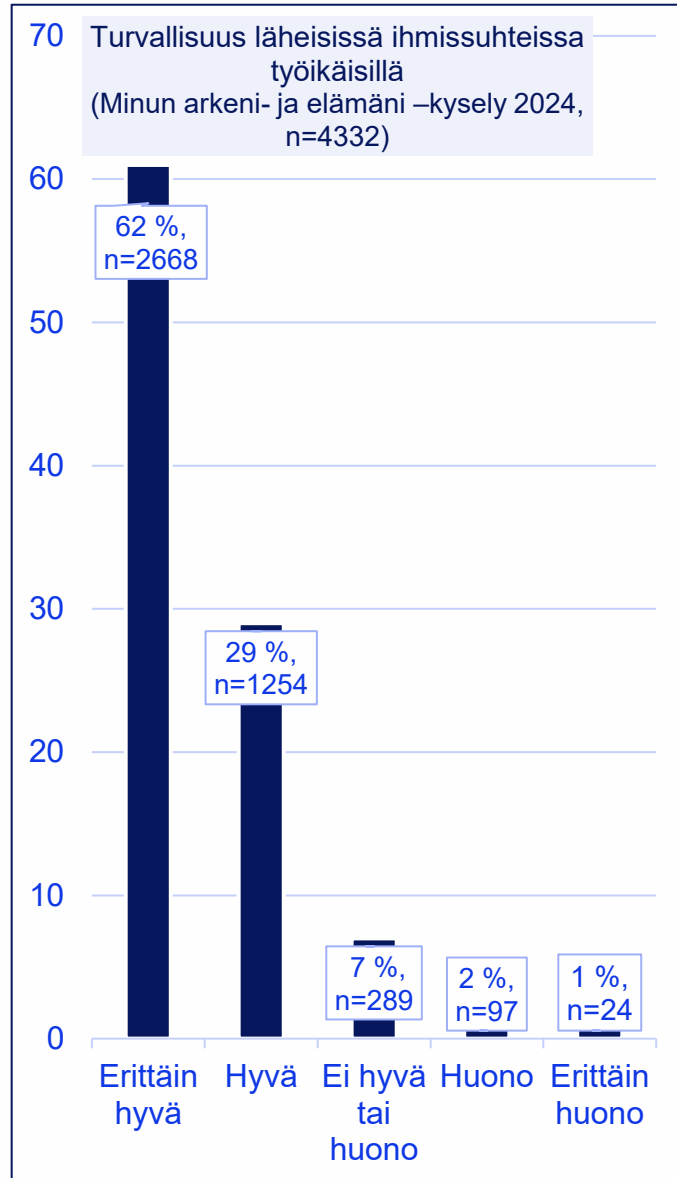
Vastaajaryhmä	Mitkä asiat saavat jaksamaan ja voimaan hyvin?	Mihin kaipaa muutosta tai millaista muutosta kaipaa?
Olen tyytyväinen elämäni enkä kaipaa muutosta	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvä parisuhde • Parisuhteen turvallinen arki • Turvallisuuden tunne läheisissä ihmissuhteissa 	
Kaipaen pientä muutosta		<ul style="list-style-type: none"> • Turvallisuuden tunne läheisissä ihmissuhteissa
Kaipaan isoa muutosta	<p>Samat kuin edellä. Lisäksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oma halu ja motivaatio lähteä pois huonosta parisuhteesta 	<p>Samat kuin edellä. Lisäksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkinen väkivalta perhe- ja parisuhteissa • Apua eroon väkivaltaisesta parisuhteesta

Työkäinen: Turvallisuus läheisissä ihmissuhteissa

Analyysin tekijä:

- Iida-Maria Bimberg, projektipäällikkö, Pohde

Analyysi Minun arkeni ja elämäni –kyselyn avoimista vastauksista:

Vastaajaryhmä	Mitkä asiat saavat jaksamaan ja voimaan hyvin?	Mihin kaippaa muutosta tai millaista muutosta kaippaa?
Olen tyytyväinen elämäni enkä kaippaa muutosta	<ul style="list-style-type: none"> Hyvä parisuhde Turvallinen parisuhde Puolisolta saatava tuki ja turva Arvostettu ja hyväksytyt olo Luottamuksellinen suhde 	
Kaippaan pientä muutosta		<ul style="list-style-type: none"> Nykyinen parisuhde turvaton Suhde entiseen puolisoon turvaton Puolison alkoholin käyttö aiheuttaa turvattomuutta Väkivaltaisesta suhteesta lähteminen turvallisesti Toiveena uusi turvallinen parisuhde
Kaippaan isoa muutosta		<p>Samat kuin edellä. Lisäksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Henkisen väkivallan loppuminen

Ikäihmiset: Kolme tärkeintä ilmiötä

Ikäihmisiin kohdistuu väkivaltaa, mutta eivät ohjaudu palveluihin

Ikäihmisiin kohdistuu lähisuhdeväkivaltaa, mutta he eivät ohjaudu palveluihin. Terve Suomi-tutkimusten perusteella tiedämme, että Pohjois-Pohjanmaalla 4,1 % ikäihmisistä on kokenut lähisuhdeväkivaltaa. Ensi- ja turvakotien palveluissa ikäihmisiä ei kuitenkaan näy juurikaan asiakkaina. Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn asiantuntijatiimi on huolissaan siitä, että ikäihmiset eivät ohjaudu avun ja tuen piiriin lähisuhdeväkivaltatilanteissa.

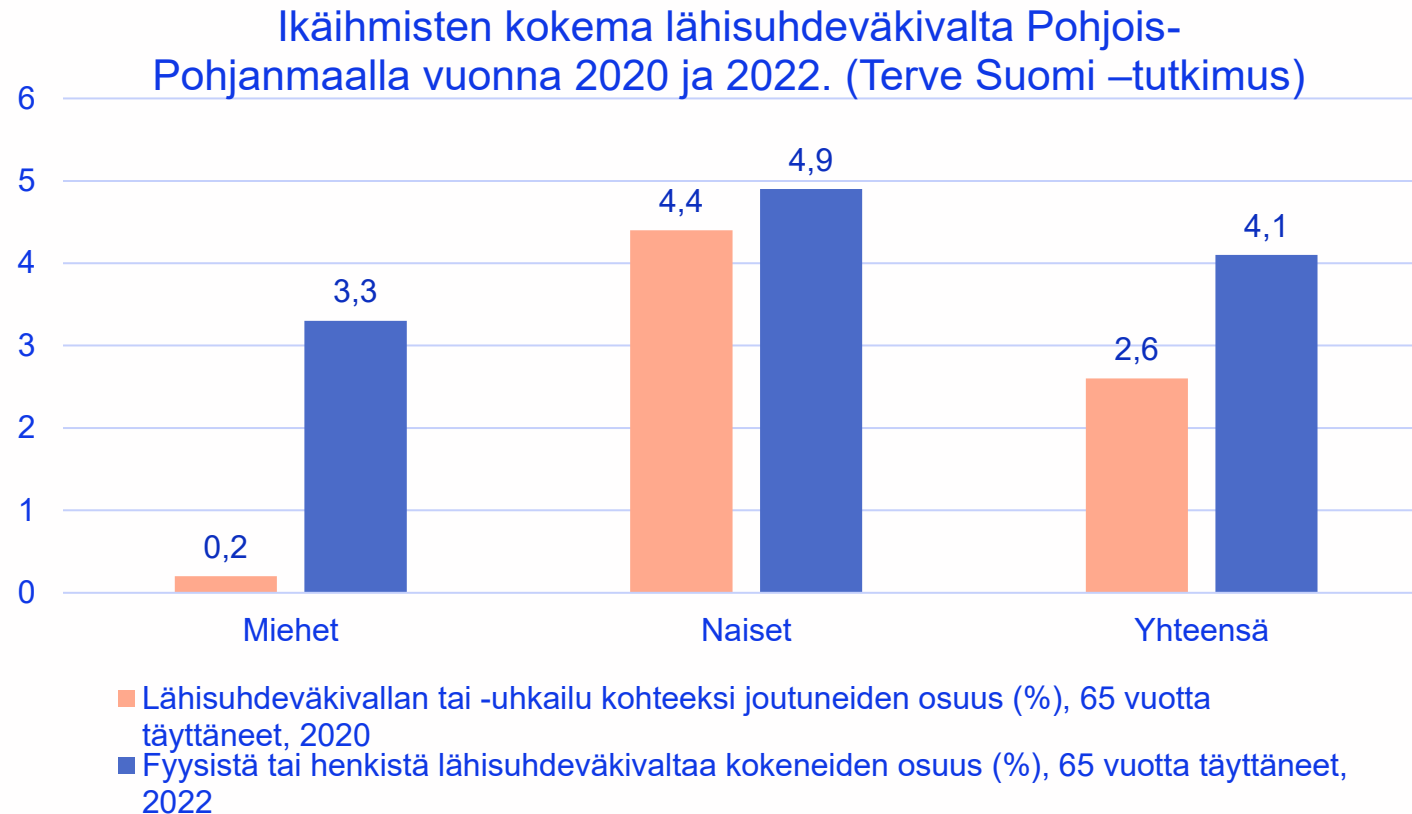
Toimintakyvyn lasku ja sairaudet altistavat lähisuhdeväkivallalle

Toimintakyvyn laskun ja sairauksien vaikutukset sekä altistavat lähisuhdeväkivallalle kumppanin, aikuisten lasten tai sukulaisten taholta, mutta voivat myös aiheuttaa väkivaltaista käyttäytymistä läheistä kohtaan. Kansainvälisissä useita tutkimuksia kattavassa kirjallisuuskatsauksessa on todettu toiminnallisten häiriöiden olevan yksi merkittävistä lähisuhdeväkivallan riskitekijöistä (Warmling ym. 2017)

Omaishoitajien haavoittuvainen tai haavoittava asema lähisuhdeväkivaltatilanteissa

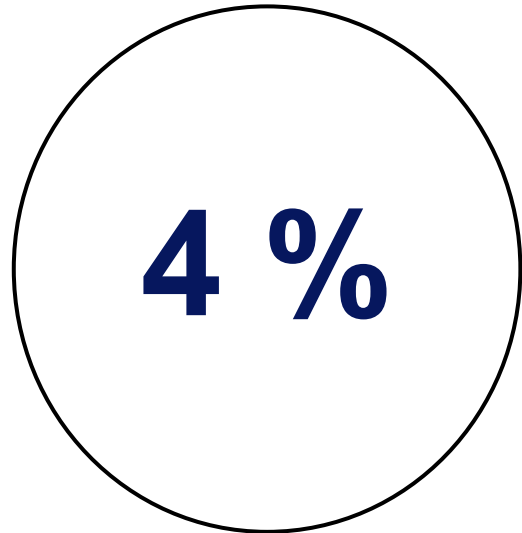
Omaishoitajien tilanne. Omaishoitajat ovat sekä riskissä olla väkivallan kohteena tai käyttää väkivaltaa omaishoidettavaa. Muistisairaiden iäkkäiden väkivaltainen käytös kohdistui usein hoitajaan. Omaishoitajien tekemässä kaltoinkohtelussa tai väkivallassa taustasyinä on usein myös uupuminen. Omaishoidossa tapahtuva kaltoinkohtelu voi olla vaikea tunnistaa ja nähdä niin omaisille kuin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. (Toivonen 2015)

Ikäihmisten kohtaama lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla

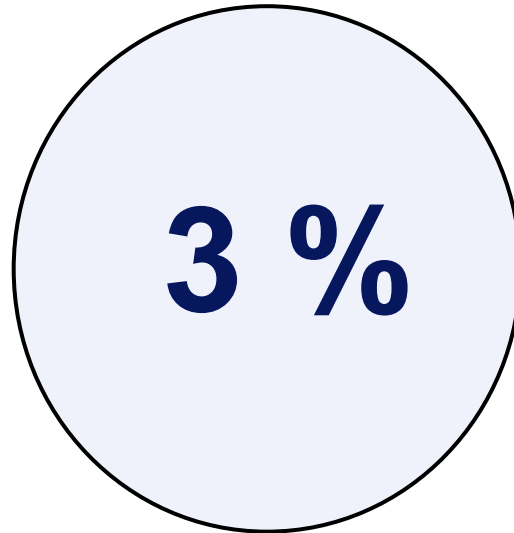

- Terve Suomi-tutkimuksesta ei saatu vuoden 2024 osalta tilastoja ikäihmisten kokemasta lähisuhdeväkivallasta.
- Ikäihmisiin kohdistunut lähisuhdeväkivalta näyttää lisääntyneen vuodesta 2020 vuoteen 2022. Terve Suomi –tutkimuksen käyttämät tutkimuskysymykset ovat kuitenkin muuttuneet vuoden 2020 ja 2022 välillä, joten suoraa vertailtavuutta niiden tutkimustulosten välillä ei ole.
- Oulun turvakodilla vuonna 2023 avokriisityössä oli 5 ikäihmistä.

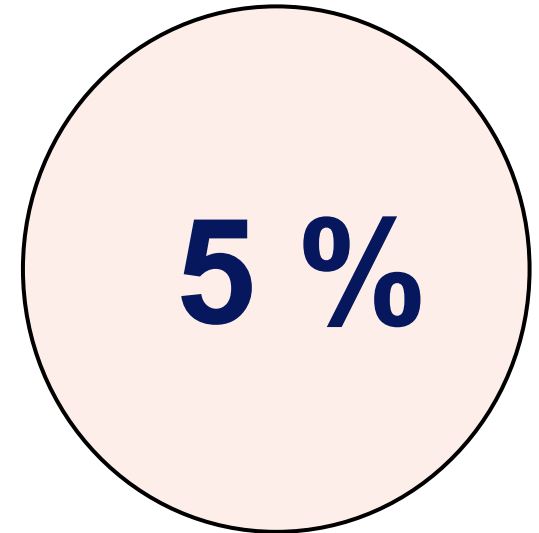
Ikäihmisiin kohdistuva lähisuhdeväkivalta Pohjois-Pohjanmaalla

Ikäihmisistä 4,1 % on kokenut lähisuhdeväkivaltaa vuonna 2022 (Terve Suomi -tutkimus 2022)

Yli 65-vuotiaista miehistä 3,3 % on kokenut lähisuhdeväkivaltaa vuonna 2022. (Terve Suomi -tutkimus 2022)

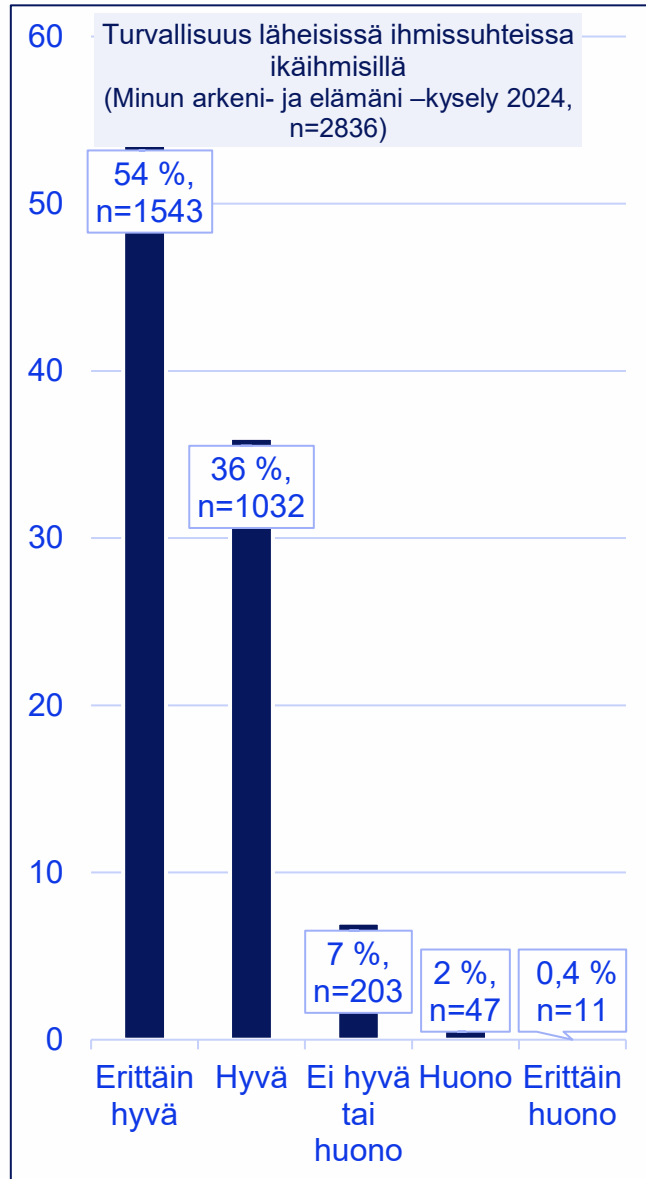

Yli 65-vuotiaista naisista 4,9 % on kokenut lähisuhdeväkivaltaa vuonna 2022. (Terve Suomi -tutkimus 2022)

Ikäihminen: Turvallisuus läheisissä ihmissuhteissa

- **Analyysin tekijä:**
- Iida-Maria Bimberg, projektipäällikkö, Pohde

Analyysi Minun arkeni ja elämäni –kyselyn 2024 avoimista vastauksista:

Vastaajaryhmä	Mitkä asiat saavat jaksamaan ja voimaan hyvin?	Mihin kaipa muutosta tai millaista muutosta kaipa?
Olen tyytyväinen elämäni enkä kaipa muutosta	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvä parisuhde • Turvallinen koti ja lähipiiri • Puolison tuoma turva ja tuki kotona • Turvaa tuova ystävyysuhde 	
Kaipa pientä muutosta		<ul style="list-style-type: none"> • Turvallisuus nykyisissä ihmissuhteissa • Puolison haastava käytös (myös sairaudesta johtuen) • Hankalat sukulaiset
Kaipaan isoa muutosta		Samat kuin edellä.

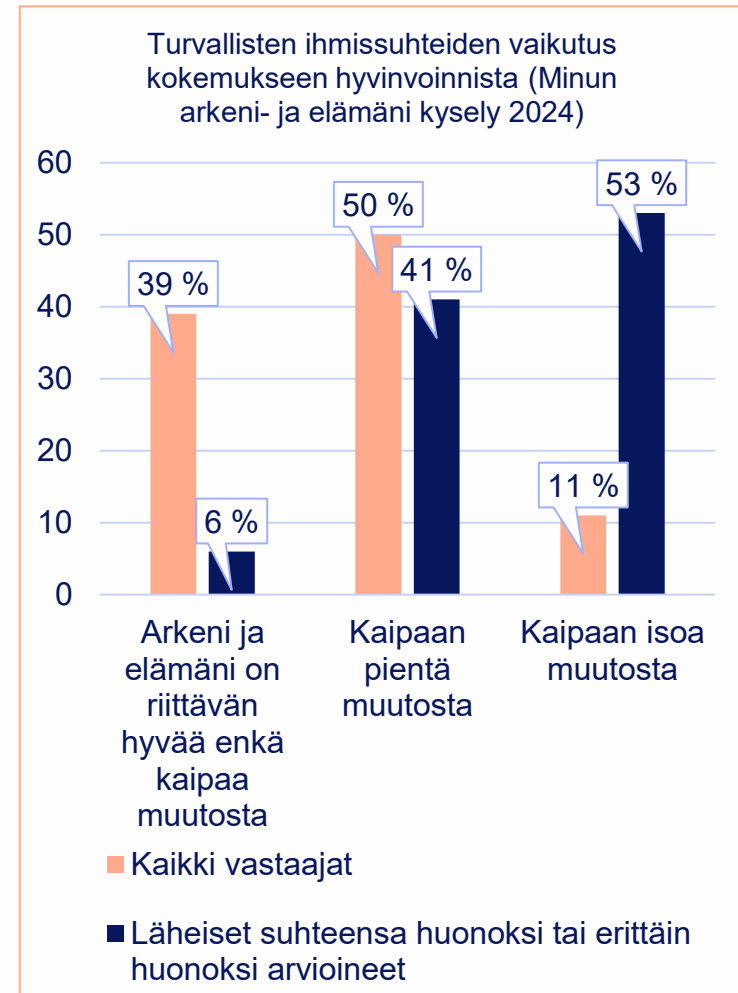
Minun arkeni ja elämäni –kysely: Johtopäätökset läheisten ihmissuhteiden turvallisuudesta aikuisilla

Minun arkeni- ja elämäni –kyselyn perusteella merkittävä osa Pohjois-Pohjanmaalaisista kokee turvallisuutensa läheisissä ihmissuhteissaan hyväksi tai erittäin hyväksi. Kuitenkin 9 %, 742 ihmistä, ei ole kokenut läheisten suhteidensa turvallisuutta hyväksi ja 3 %, 201 ihmistä, on arvioinut sen huonoksi tai erittäin huonoksi.

Vaikka prosentuaalisesti puhutaan pienestä joukosta ihmisiä, lähisuuhdeväkivallan negatiivisten vaikutusten hyvinvointiin tiedetään olevan erittäin merkittävä kaikille osapuolille, myös tilannetta todistaville lapsille. Kyselyssä huonoksi tai erittäin huonoksi lähisuhteensa turvallisuuden arvioineista 39 %:lla, 77 ihmisellä, oli taloudessaan alle 18-vuotiaita lapsia. Kyselyssä näkyi läheisten suhteidensa huonoksi tai erittäin huonoksi arvioineiden muita huonompi kokemus hyvinvoinnista. Kun kaikista vastaajista 39 % koki arkensa riittävän hyväksi, läheisten suhteidensa turvallisuuden huonoksi tai erittäin huonoksi arvioineiden joukosta arkensa arvioi riittävän hyväksi vain 6 %. Kun kaikista vastaajista 11 % koki kaipaavansa suurta muutosta, läheisten suhteiden turvallisuuden huonoksi tai erittäin huonoksi arvioineista isoa muutosta kaipasi 53 %. Erot ovat merkittäviä.

Avoimissa vastauksissa ikäryhmien välillä on joitain samankaltaisuuksia, mutta erojakin on. Muista ikäryhmistä poiketen ikäihmisten kohdalla voimavaratekijänä näkyy läheisten avun tuoma turvallisuuden tunne. Jokaisessa ikäryhmässä avovastauksissa nousee esiin muutostoiveena nykyisen ihmissuhteen turvattomuus, nuorten aikuisten ja työikäisten kohdalla näkyy myös toiveita päättää nykyinen väkivaltainen ihmissuhde ja että siihen kaivataan apua. Työikäisten vastauksissa nousee esiin myös entisten puolisoitten aiheuttama turvattomuus, sekä kumppanin päihteiden käytöstä johtuva turvattomuus. Ikäihmisten kohdalla nykyisen suhteen turvattomuuden mainitaan osittain johtuvan myös kumppanin sairaudesta. Ikäihmisillä avovastauksissa näkyvät myös huonot suhteet sukulaisiin.

Läheisten ihmissuhteiden turvallisuus ja väkivallattomuus on merkittävä tekijä ihmisten hyvinvoinnille kaikissa elämän vaiheissa. Hyviä ja turvallisia ihmissuhteita tulee vahvistaa ja väkivaltaa ehkäistä. On äärimmäisen tärkeää tunnistaa väkivaltaisissa ja turvattomissa ihmissuhteissa elävät ja tarjota heille apua tilanteeseensa riittävän ajoissa.

Ihmisyryhmät, jotka eivät tule riittävästi kuulluksi: Kolme tärkeintä ilmiötä

Lähisuhdeväkivallan riskiä lisää ja avun saantia estää, kun henkilö on:

- Toimintakyvyltään rajoitteinen. Esimerkiksi vammaisuus, pitkäaikaissairaudet, riippuvuussairaudet
- Yhteiskuntarakenteiden ulkopuolella. Esimerkiksi asunnottomuus, paperiton, ihmiskaupan uhri
- Syrjitty yhteiskunnassa. Esimerkiksi maahan muuttaneet, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt.

Valtioneuvoston vuonna 2022 ja Tilastokeskuksen vuonna 2023 tekemien selvityksien perusteella tiedetään, että toimintarajoitteisiin henkilöihin kohdistuva lähisuhdeväkivalta on yleisempää kuin muulla väestöllä kaikissa ikävaiheissa ja se että avun saanti tällä kohderyhmällä voi olla haastavaa vammasta, ympärillä olevista ihmisistä ja olosuhteista johtuen.

Valtioneuvoston tasa-arvopoliittisen selonteon mukaan haavoittuva asema voi altistaa väkivallalle. Haavoittuvassa asemassa voivat olla muun muassa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt, taloudellisesti tai hoivasuhteessa riippuvaisessa asemassa olevat, ihmiskaupan uhrit, seksiteollisuudessa toimivat, kansainvälistä suojelua hakevat henkilöt, lapset, asunnottomat, vammaiset tai toimintakyvyltään rajoittuneet henkilöt, ikääntyneet sekä etnisiin vähemmistöihin kuuluvat henkilöt. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksen mukaan (2007) päihdeongelmat lisäävät sekä väkivallan tekemisen että sen kohteeksi joutumisen riskiä, samoin väkivallan pitkittymisen ja kärjistymisen riskiä. Päihdeongelmat myös hankaloittavat avun piiriin hakeutumista ja siihen pääsemistä.

Sukupuolistuneesta väkivallasta tehty selvitys (2023) osoittaa, että parisuhdeväkivaltaa kokemukset ovat todennäköisempiä sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöillä. Valtioneuvoston tasa-arvopoliittisen selonteko tähdentää, että maahanmuuttajataustaiset naiset kokevat väkivaltaa valtaväestön naisia enemmän, mutta koettu väkivalta jää usein piiloon ja uhrit palvelujen ulkopuolelle. Tiedämme, että mitä enemmän ihmisen identiteettiin liittyy asioita, jotka johtavat yhteiskunnassa hankaluuteen osallistua tai syrjintään, sitä haavoittuvampi on ihmisen asema lähisuhdeväkivallalle ja sitä haastavampi on saada apua oikea aikaisesti.

Ketkä tekivät tämän analyysin?

- Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatiosta vastaava työntekijä, Pohde
- Pohjois-Pohjanmaan lähisuhdeväkivallan ehkäisyn asiantuntijatiimin työpaja 27.1.2025
- Ehkäisevän mielenterveys-, päihde- ja väkivaltatyön yhteistyöryhmä 11.3.2025
- Pohjois-Pohjanmaan lähisuhdeväkivallan ehkäisyn asiantuntijatiimin työpaja 28.4.2025
- Pohjois-Pohjanmaan lähisuhdeväkivallan ehkäisyn asiantuntijatiimi 30.9.2025

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Liitteet

Lasten ja nuorten kokema fyysinen väkivalta

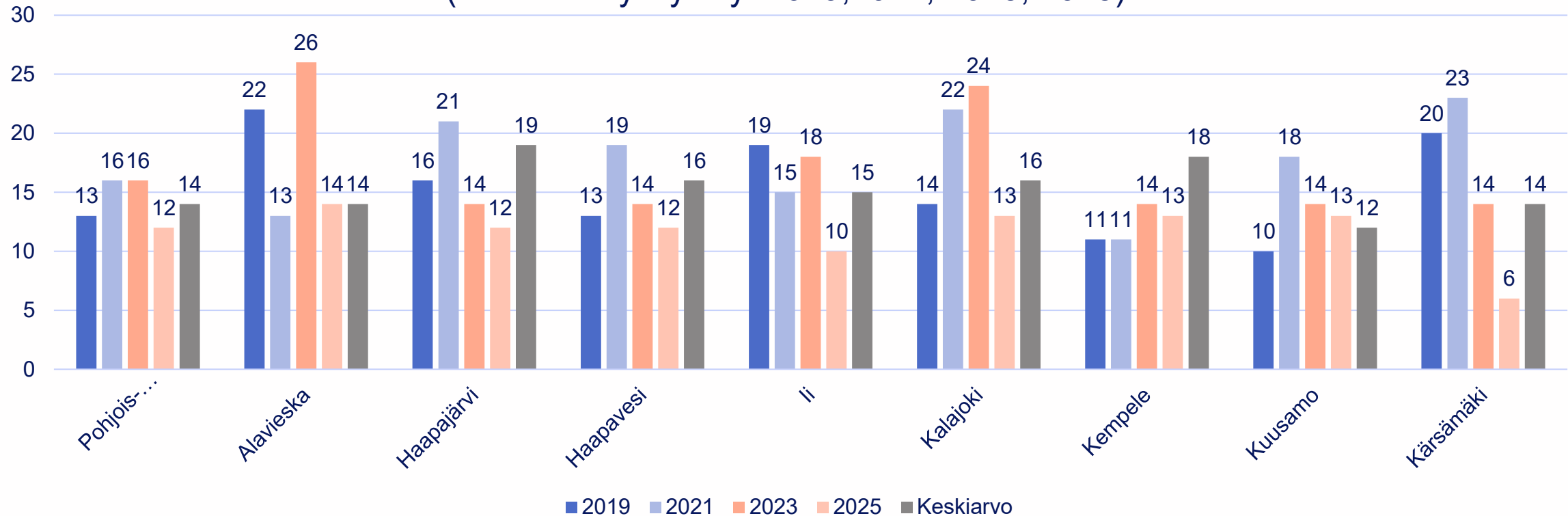
Fyysisen väkivallan osalta taulukoissa näkyy vuosien 2019, 2021, 2023 ja 2025 sekä näiden vuosien keskiarvot kuntakohtaisesti.

Osassa kunnissa otokset ovat niin pieniä, ettei tuloksia saada kaikilta vuosilta, tai lainkaan. Kunnissa joissa on vain vähän lapsia, tuloksissa voi eri vuosien aikana olla paljonkin vaihtelua.

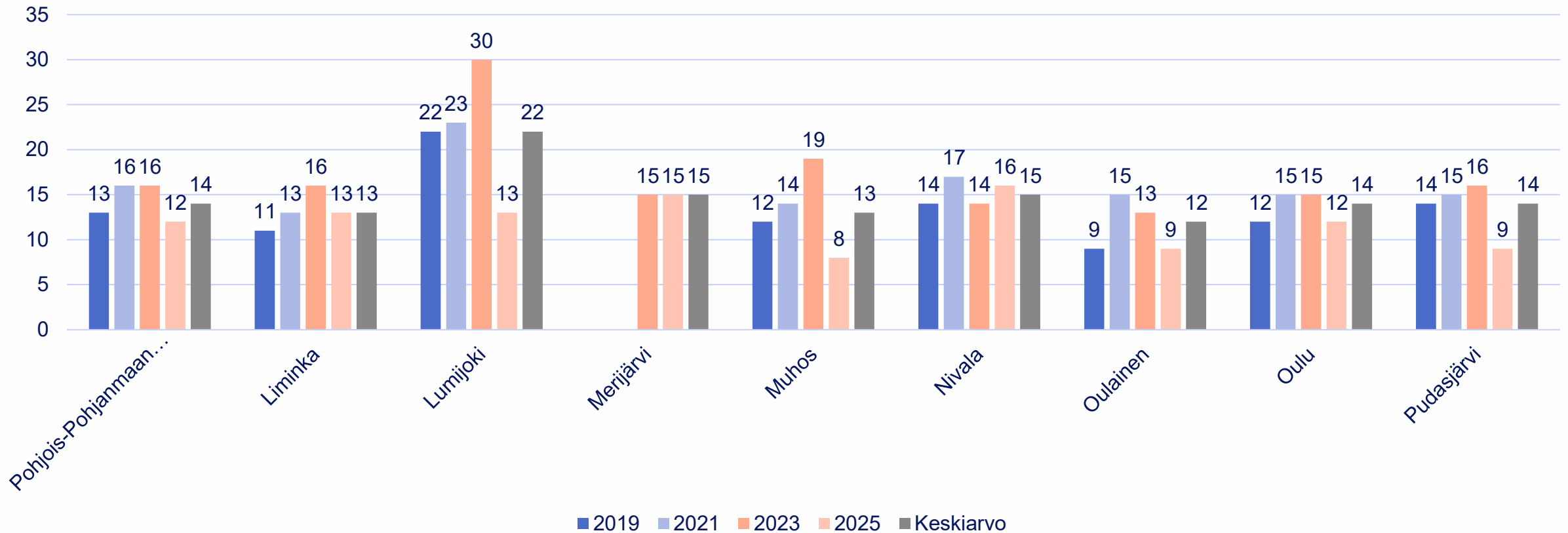
4. Ja 5. luokkalaisten lasten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 1/4

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana 4. ja 5. luokan oppilaista %
(Kouluterveyskyselyt 2019,2021, 2023, 2025)

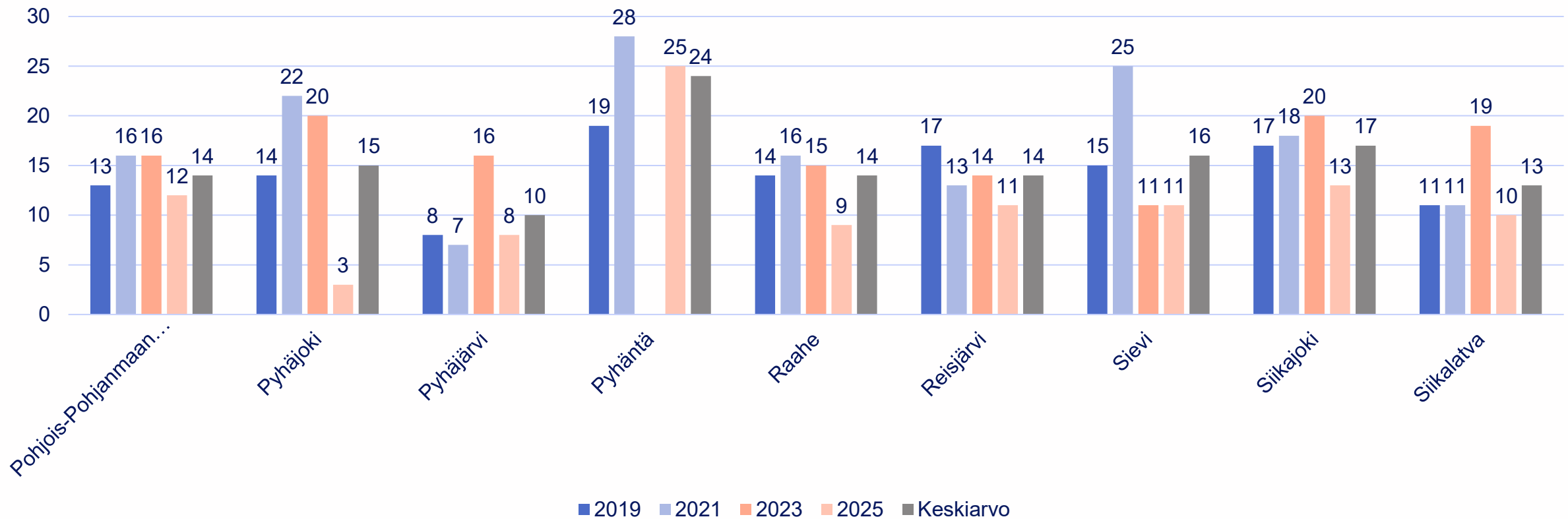
4. Ja 5. luokkalaisten lasten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 2/4

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana 4. ja 5. luokan oppilaista %
(Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

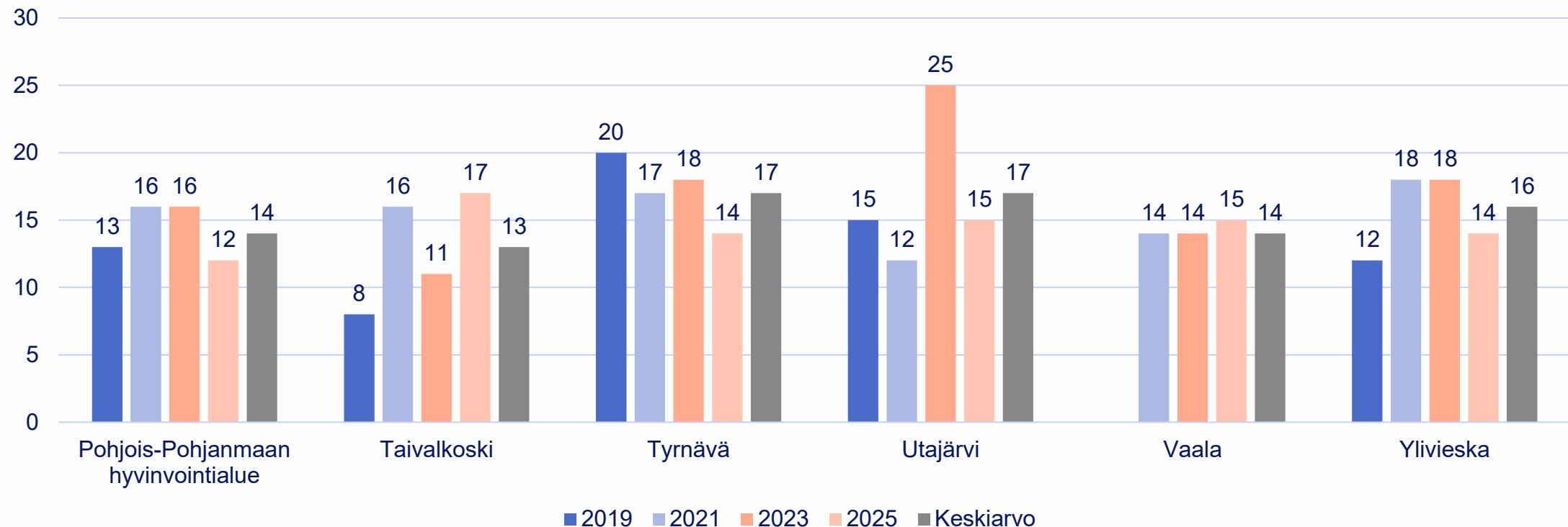
4. Ja 5. luokkalaisten lasten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 3/4

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana 4. ja 5. luokan oppilaista %
(Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

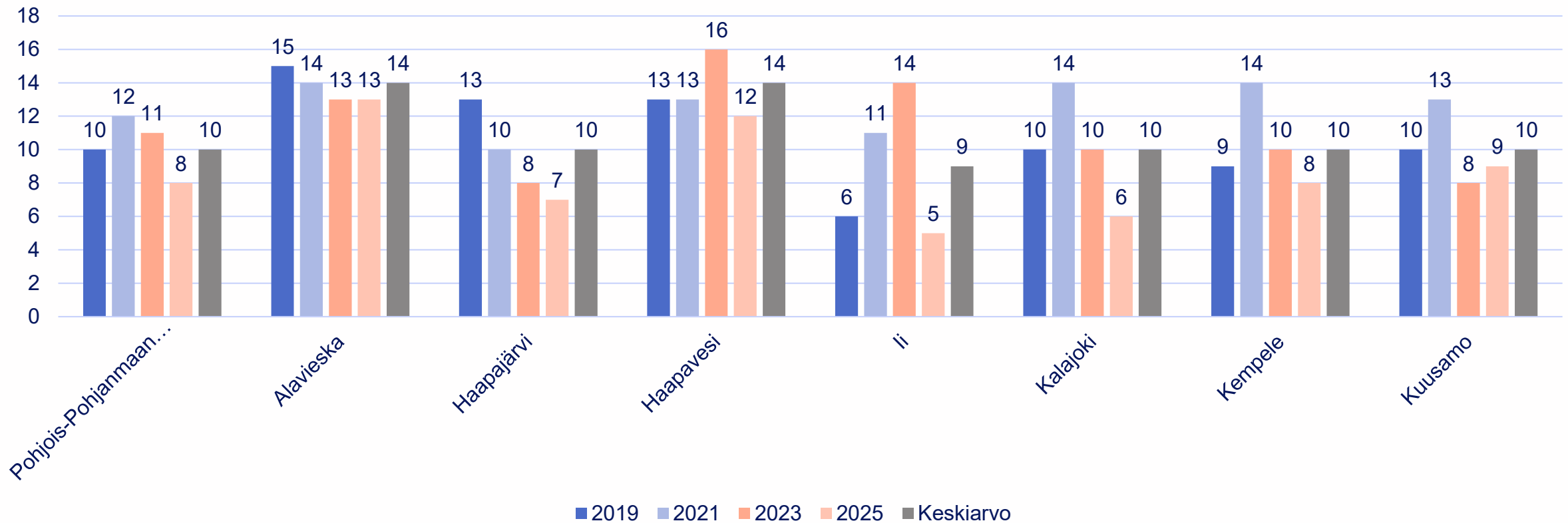
4. Ja 5. luokkalaisten lasten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 4/4

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana 4. ja 5. luokan oppilaista % (Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

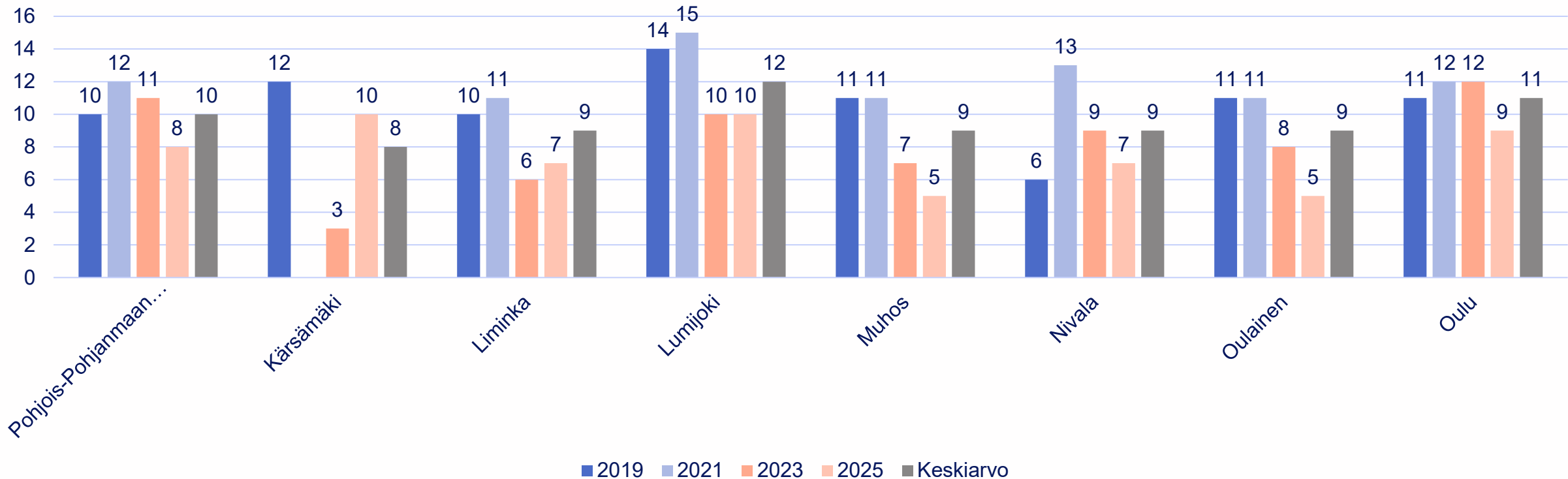
8. Ja 9. luokkalaisten lasten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 1/4

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista %
(Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

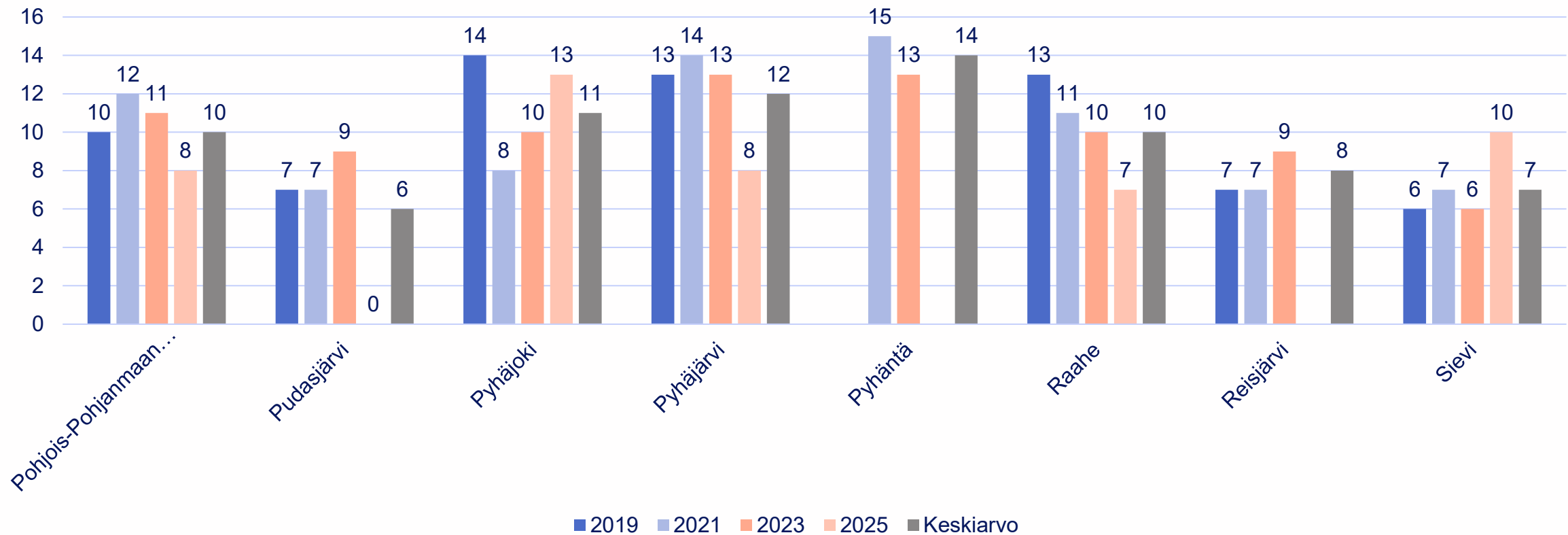
8. Ja 9. luokkalaisten lasten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 2/4

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista %
(Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

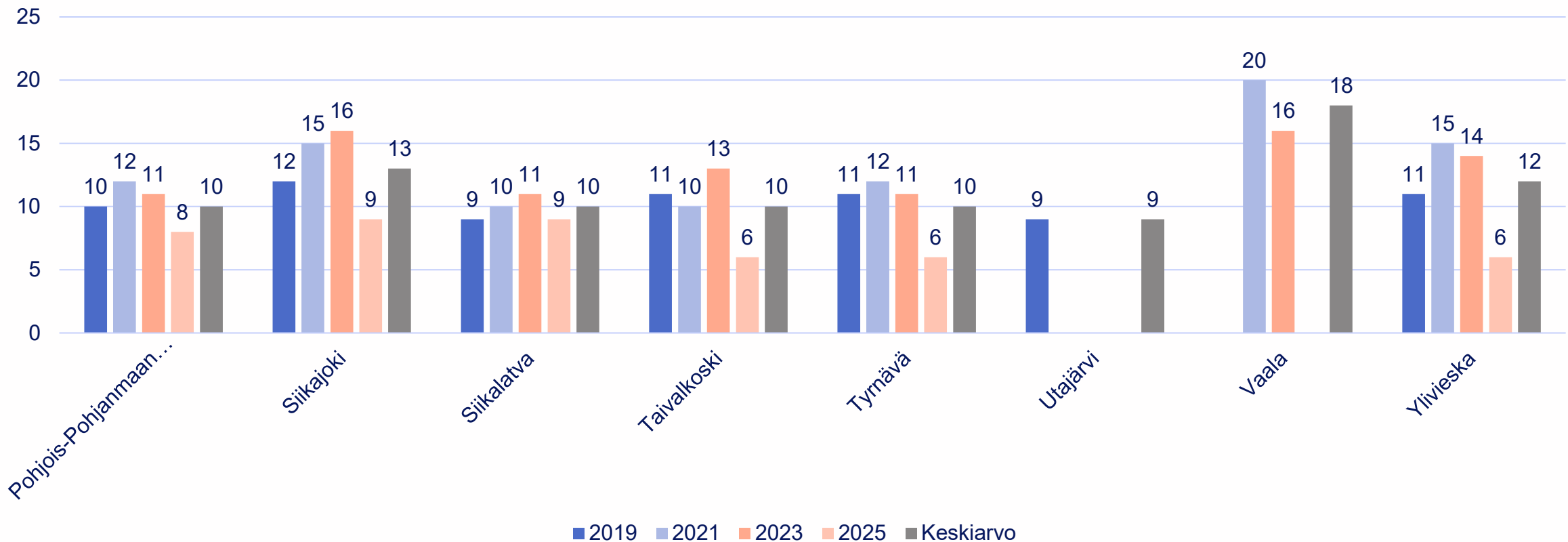
8. Ja 9. luokkalaisten lasten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 3/4

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista %
(Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

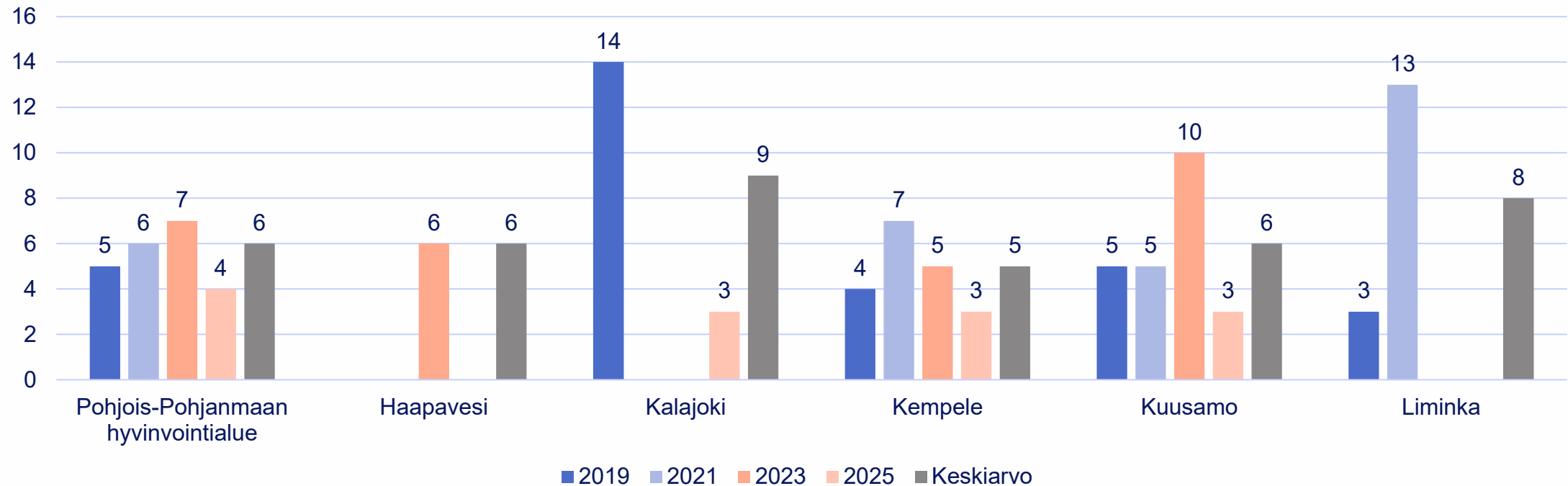
8. Ja 9. luokkalaisten lasten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 4/4

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista %
(Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

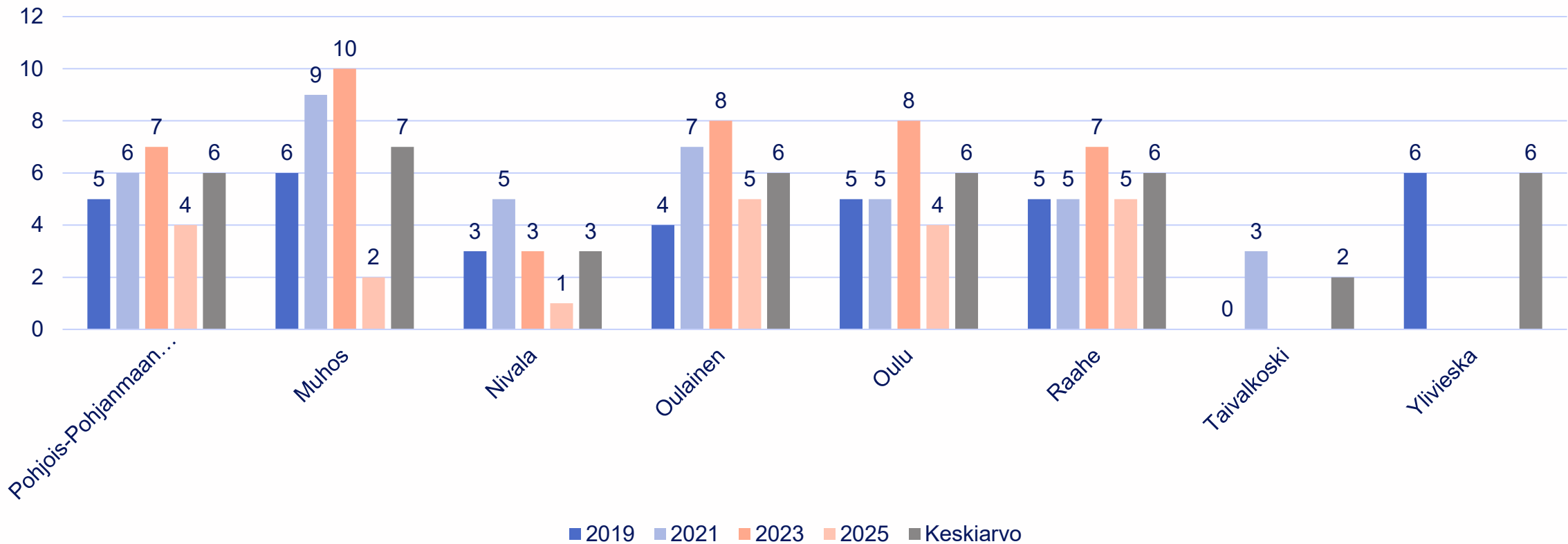
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2 -luokkalaisten nuorten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 1/4

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden oppilaista % (Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

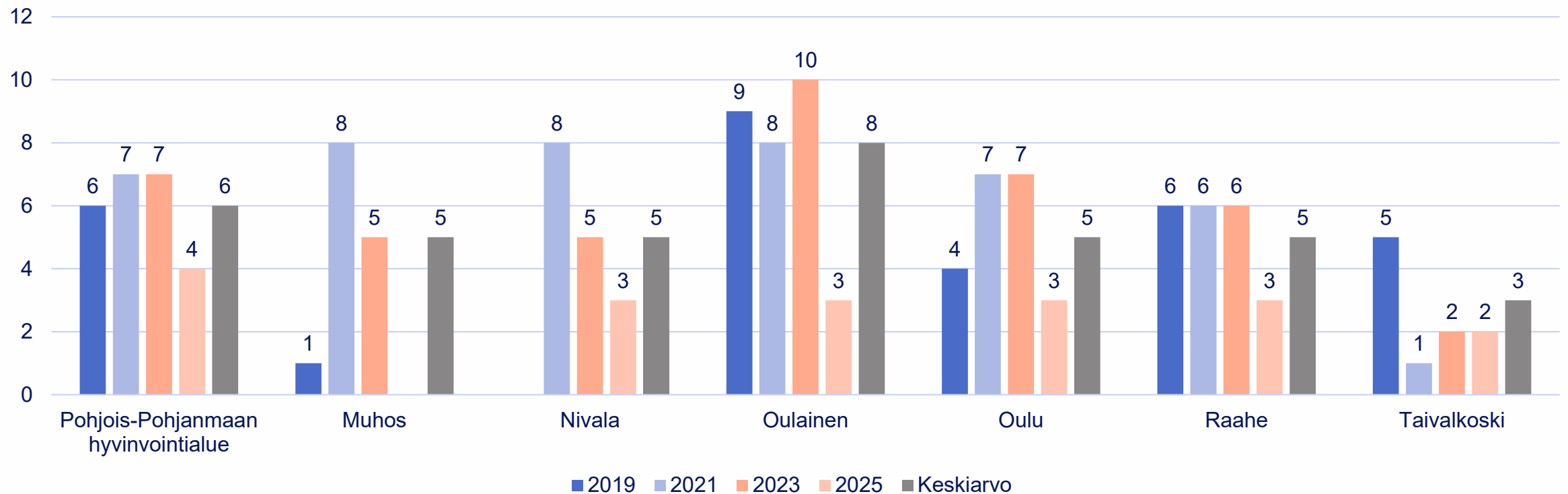
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2 -luokkalaisten nuorten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 2/2

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden oppilaista % (Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

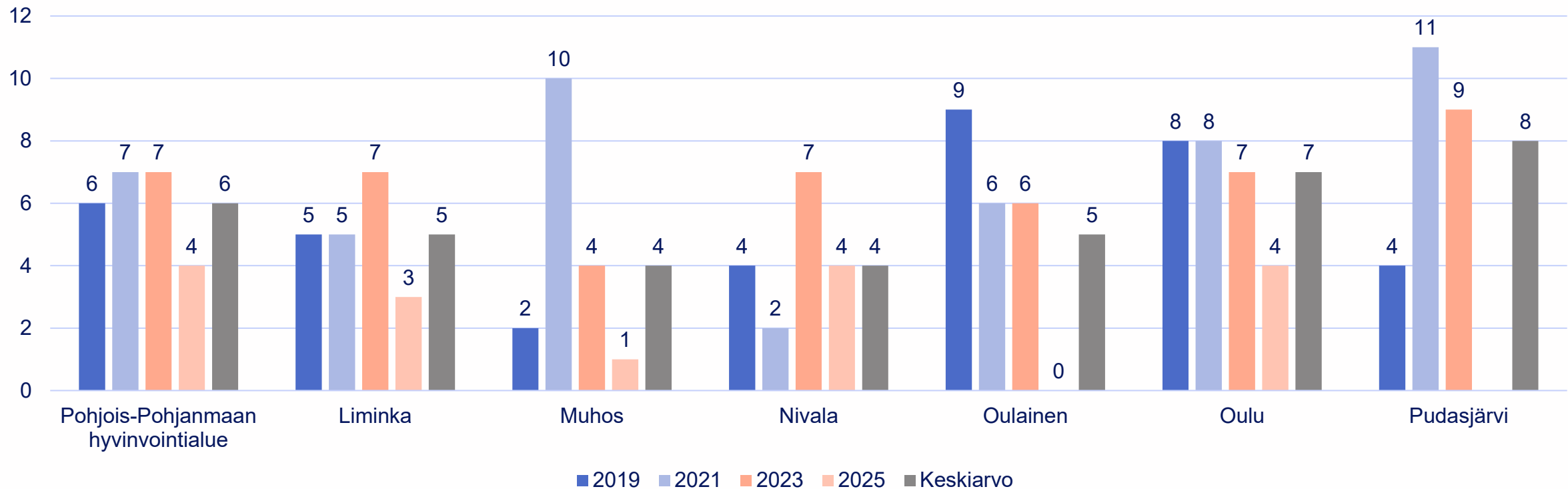
Lukion 1-2 -luokkalaisten nuorten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 1/3

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana lukion 1. ja 2. vuoden oppilaista % (Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

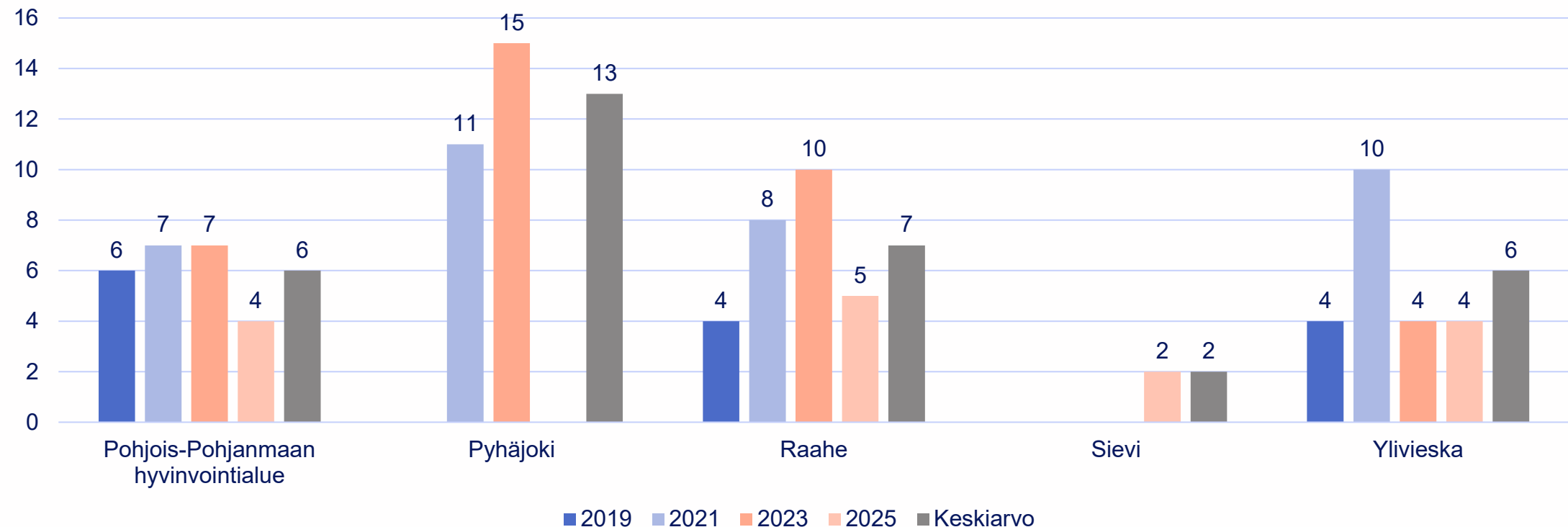
Lukion 1-2 -luokkalaisten nuorten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 2/3

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana lukion 1. ja 2. vuoden oppilaista % (Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

Lukion 1-2 -luokkalaisten nuorten kokema fyysinen väkivalta vanhempien taholta 3/3

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana lukion 1. ja 2. vuoden oppilaista % (Kouluterveyskyselyt 2019, 2021, 2023, 2025)

Lasten ja nuorten kokema henkinen väkivalta

Taulukoihin on laskettu keskiarvot vuoden 2019, 2021 ja 2023 kouluterveyskyselyiden vastausten pohjalta.

Taulukoihin on merkitty punaisella ne arvot, jotka ylittävät maakunnan keskiarvon.

Osassa kunnissa otokset ovat niin pieniä, ettei tuloksia saada kaikilta vuosilta, tai lainkaan. Kunnissa joissa on vain vähän lapsia, tuloksissa voi eri vuosien aikana olla paljonkin vaihtelua, tästäkin syystä raportoidaan kolmen kouluterveyskyselyn keskiarvot.

Lasten ja nuorten kokema henkinen väkivalta vanhempien tai muiden huolta pitävien taholta vuonna (%) – keskiarvo vuoden 2019, 2021 ja 2023 kouluterveyskyselyistä 1 / 4

	Koko Maa	Pohjois-Pohjanmaa	Alavieska	Haapajärvi	Haapavesi	li	Kalajoki	Kempele	Kuusamo
4-5.luokan oppilaat tytöt	24,7	21,6	21,4 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	24,8	23,5 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	25,4	26,1	19,3	22,6
4-5.luokan oppilaat pojat	22,1	19,1	23,8 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	20,4	19,9 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	20,4	23,5	16,2	21,9
4-5. luokan oppilaat yht.	23,4	20,5	24,5	22,9	17,2	21,9	24,8	19,8	22,3
8-9. luokan oppilaat tytöt	40,5	37,3	-	34,1	44,5	39,9	38,6	37,3	36,6
8-9. luokan oppilaat pojat	18,4	15,9	-	14,2	17,3	9,9	14,8	14,7	17,2
8-9. luokan oppilaat yht.	29,8	26,9	31,6	24,1	32,5	23,5	27,8	26,3	27,1
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk tytöt	35,7	32,9	-	-	-	-	-	-	31,2
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk pojat	13,6	12,7	-	-	-	-	-	-	9,2
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk yht.	22,9	21,5	-	15,5	16,7 (tieto vain vuodelta 2023)	-	27,6 (tieto vain vuodelta 2019)	16,7	18,8
Lukion 1-2.lk tytöt	38,5	35,6	-	37,8	-	33,2	34	31,1	34,6
Lukion 1-2.lk pojat	19,1	17,9	-	14,3	-	21,5	23,2	15,6	20,4
Lukion 1-2.lk yht.	30,6	28,5	-	24,3	30,3	27,6	30,4	23	28,5

Lasten ja nuorten kokema henkinen väkivalta vanhempien tai muiden huolta pitävien taholta vuonna (%) – keskiarvo vuoden 2019, 2021 ja 2023 kouluterveyskyselyistä 2 / 4

	Koko Maa	Pohjois-Pohjanmaa	Kärsämäki	Liminka	Lumijoki	Merijärvi	Muhos	Nivala	Oulainen	Oulu
4-5.luokan oppilaat tytöt	24,7	21,6	27,3 (sukupuolittainen tieto vain vuodelta 2021)	15,8	29,5 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	-	18,8	20,4	14,5	22
4-5.luokan oppilaat pojat	22,1	19,1	35 (sukupuolittainen tieto vain vuodelta 2021)	17	18,4 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	-	22,2	16,3	15,8	19
4-5. luokan oppilaat yht.	23,4	20,5	22,4	16,5	24,8	21,2 (tieto vain vuodelta 2023)	20,8	18,5	15,3	20,5
8-9. luokan oppilaat tytöt	40,5	37,3	-	32,3	27,5 (sukupuolittainen tieto vain vuodelta 2019)	-	36	31,3	33,4	38,1
8-9. luokan oppilaat pojat	18,4	15,9	-	14	31,3 (sukupuolittainen tieto vain vuodelta 2019)	-	13,4	15,1	13,4	17,2
8-9. luokan oppilaat yht.	29,8	26,9	21,1	22,6	24,9	35,3 (tieto vain vuodelta 2021)	25,3	23,9	23,2	28
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk tytöt	35,7	32,9	-	-	-	-	29,3 (sukupuolittaista tietoa vain vuodelta 2023)	27,1 (vuodelta 2019 ei sukupuolittaista tietoa)	-	31,6
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk pojat	13,6	12,7	-	-	-	-	17,7 (sukupuolittaista tietoa vain vuodelta 2023)	9,3 (vuodelta 2019 ei sukupuolittaista tietoa)	-	13
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk yht.	22,9	21,5	-	27	-	-	21,1	13,1	33,1	23,1
Lukion 1-2.lk tytöt	38,5	35,6	-	31,6	-	-	31	35,7	39,6	36,8
Lukion 1-2.lk pojat	19,1	17,9	-	16,5	-	-	16,9	25	17,6	19,4
Lukion 1-2.lk yht.	30,6	28,5	36	24,1	-	-	24,2	24,9	29,4	29,9

Lasten ja nuorten kokema henkinen väkivalta vanhempien tai muiden huolta pitävien taholta vuonna (%) – keskiarvo vuoden 2019, 2021 ja 2023 kouluterveyskyselyistä 3 / 4

	Koko Maa	Pohjois-Pohjanmaa	Pudasjärvi	Pyhäjoki	Pyhäjärvi	Pyhäntä	Raahe	Reisjärvi	Sievi	Siikajoki
4-5.luokan oppilaat tytöt	24,7	21,6	22,1	22,3 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	16,9 (vuodelta 2019 ei sukupuolittaista tietoa)	-	21,3	-	18,6	27,8
4-5.luokan oppilaat pojat	22,1	19,1	16,7	28 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	19,3 (vuodelta 2019 ei sukupuolittaista tietoa)	-	19	-	20,1	18,5
4-5. luokan oppilaat yht.	23,4	20,5	19,7	27	15,5	23,4 (vuodelta 2023 ei tietoa)	20,7	18,3	19,3	23,8
8-9. luokan oppilaat tytöt	40,5	37,3	34,3	37,2	35,1 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	-	35,9	34,4 (sukupuolittainen tieto vain vuodelta 2021)	27,5	41,7
8-9. luokan oppilaat pojat	18,4	15,9	10,6	21,1	19 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	-	14,2	22,9 (sukupuolittainen tieto vain vuodelta 2021)	9,1	19,4
8-9. luokan oppilaat yht.	29,8	26,9	22,4	29	26,8	27,1	25,4	21,1	18,2	30,5
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk tytöt	35,7	32,9	-	-	-	-	39,3	-	-	-
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk pojat	13,6	12,7	-	-	-	-	15,9	-	-	-
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk yht.	22,9	21,5	16,7 (tieto vain vuodelta 2019)	-	-	-	23,7	-	-	27 (vuodelta 2021 ei tietoa)
Lukion 1-2.lk tytöt	38,5	35,6	-	48,7 (tieto vain vuodelta 2021)	-	-	36,6	-	-	-
Lukion 1-2.lk pojat	19,1	17,9	-	25,8 (tieto vain vuodelta 2021)	-	-	17,3	-	-	-
Lukion 1-2.lk yht.	30,6	28,5	21,8	31,1	21,1	-	29,8	28 (vuodelta 2019 ei tietoa)	19,8	32,8 (vuodelta 2021 ei tietoa)

Lasten ja nuorten kokema henkinen väkivalta vanhempien tai muiden huolta pitävien taholta vuonna (%) – keskiarvo vuoden 2019, 2021 ja 2023 kouluterveyskyselyistä 4 / 4

	Koko Maa	Pohjois-Pohjanmaa	Siikalatva	Taivalkoski	Tyrnävä	Utajärvi	Vaala	Ylivieska
4-5.luokan oppilaat tytöt	24,7	21,6	17 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	13 (sukupuolittainen tieto vain vuodelta 2021)	23,1	-	-	24,5
4-5.luokan oppilaat pojat	22,1	19,1	20,4 (vuodelta 2023 ei sukupuolittaista tietoa)	17,5 (sukupuolittainen tieto vain vuodelta 2021)	22,3	-	-	20,9
4-5. luokan oppilaat yht.	23,4	20,5	19,2	15,8	22,8	24,7	15,9 (vuodelta 2021 ei tietoa)	22,8
8-9. luokan oppilaat tytöt	40,5	37,3	41,1	37,9	40,1	-	-	40,8
8-9. luokan oppilaat pojat	18,4	15,9	13,9	24,7	17,9	-	-	19,2
8-9. luokan oppilaat yht.	29,8	26,9	27,3	31,4	28,8	24,9	28,7 (vuodelta 2019 ei tietoa)	30,3
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk tytöt	35,7	32,9	-	-	-	-	-	-
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk pojat	13,6	12,7	-	-	-	-	-	-
Ammatillisen oppilaitoksen 1-2.lk yht.	22,9	21,5	-	12	-	-	-	24,4 (vuodelta 2023 ei tietoa)
Lukion 1-2.lk tytöt	38,5	35,6	-	-	-	-	-	37,6
Lukion 1-2.lk pojat	19,1	17,9	-	-	-	-	-	18,6
Lukion 1-2.lk yht.	30,6	28,5	15,7 (vuodelta 2019 ei tietoa)	-	-	20 (tieto vain vuodelta 2019)	30 (tieto vain vuodelta 2021)	29,5

Kiitos!

